

Saudi Aramco: Έρχεται η μεγαλύτερη IPO στον κόσμο

25/Οκτ/2019 00:03

Οπρίγκιπας διάδοχος της Σαουδικής Αραβίας Mohammed bin Salman είχε μόλις αρχίσει να κάνει αισθητή την παρουσία του στην παγκόσμια σκηνή, όταν άφησε άφωνη τη διεθνή επιχειρηματική κοινότητα στις αρχές του 2016 υποσχόμενος να πουλήσει μετοχές της Saudi Arabian Oil Co., της κρατικής εταιρείας παραγωγής πετρελαίου. Τώρα, έπειτα από πολλές λάθος εκκινήσεις, η αρχική δημόσια προσφορά της κολοσσιαίας Aramco, η οποία αντλεί το 10% της παγκόσμιας προσφοράς αργού πετρελαίου από τις πλούσιες πηγές κάτω από την έρημο του βασιλείου, επιτέλους προχωράει.

Ηκυβέρνηση αναμένεται να προβεί σε επίσημη ανακοίνωση στα τέλη Οκτωβρίου, για να ακολουθήσουν μια σειρά από εντυπωσιακοί τίτλοι: η μεγαλύτερη πώληση μετοχών, η πιο πολύτιμη εταιρεία στον κόσμο, οι μεγαλύτερες πληρωμές μερισμάτων στην ιστορία. Ενώ οι λεπτομέρειες της προσφοράς δεν έχουν δει το φως της δημοσιότητας, πρόσωπα με γνώση των διαδικασιών δηλώνουν ότι πιθανώς να διατεθεί περίπου το 2% της Aramco σε τιμή που θα αποτιμά την εταιρεία στα 2 τρισ. δολάρια, συγκεντρώνοντας, έτσι, 40 δισ. δολάρια – ποσό που ξεπερνά κατά πολύ τα 25 δισ. δολάρια που αντλήθηκαν το 2014 από τον κινεζικό κολοσσό του ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba Group Holding Ltd.

Βέβαια, η IPO δεν θα είναι ακριβώς η "απελευθέρωση της ελεύθερης αγοράς" που οραματιζόταν αρχικά ο πρίγκιπας. Καταρχάς, δεν υπάρχει σχέδιο να εισαχθούν οι μετοχές σε ένα παγκόσμιο οικονομικό κέντρο όπως το Λονδίνο, η Νέα Υόρκη ή το Χονγκ Κονγκ. Προς το παρόν οι μετοχές θα διαπραγματεύονται μόνο στο Χρηματιστήριο του Ριάντ, το Tadawul.

Ποιοιθα αγοράσουν

Ηένταξη στο τοπικό χρηματιστήριο –που στοχεύει, ωστόσο, και σε διεθνείς επενδυτές– θα δώσει στην κυβέρνηση σημαντικές πληροφορίες για το ποιος αγοράζει τις μετοχές. Οι πλουσιότερες οικογένειες του βασιλείου, ορισμένες από τις οποίες είδαν μέλη τους να τίθενται υπό κράτηση στο ξενοδοχείο Ritz-Carlton του Ριάντ στο πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς το 2017, έχουν προσκληθεί να λάβουν μέρος στη δημόσια προσφορά. Πρόκειται για μια πρόσκληση που δύσκολα μπορούν να αρνηθούν.

Ηπροσφορά θα προωθηθεί, επίσης, στους πολίτες της Σαουδικής Αραβίας μέσω ευρείας

διαφημιστικής εκστρατείας και με τις τράπεζες να ενθαρρύνονται να δώσουν δάνεια ώστε να μπορέσουν να συμμετάσχουν οι μικροεπενδυτές. Επιπλέον, οι Αρχές της Σαουδικής Αραβίας παραδοσιακά παρεμβαίνουν τις εβδομάδες μετά την πώληση μετοχών για να στηρίξουν την τιμή τους και να εξασφαλίσουν ότι η προσφορά θα θεωρηθεί επιτυχημένη. Έξω από τη Σαουδική Αραβία, οι τραπεζίτες που εμπλέκονται στην IPO εστιάζουν στην προσέλκυση κρατικά ελεγχόμενων επενδυτών σε Ασία και Μέση Ανατολή, οι οποίες ενδέχεται να έχουν μακροπρόθεσμα οικονομικά και πολιτικά κίνητρα να εδραιώσουν ισχυρούς δεσμούς με το Ριάντ.

Αυτό που μπορεί να αποδειχθεί δυσεύρετο είναι το ενδιαφέρον των παγκόσμιων διαχειριστών κεφαλαίων, οι οποίοι έχουν λόγους να παραμείνουν στο περιθώριο: την αδύναμη αγορά πετρελαίου, τις ανησυχίες για τη δυναμική της παγκόσμιας οικονομίας και την επίθεση στην πιο σημαντική μονάδα επεξεργασίας αργού πετρελαίου της Aramco τον προηγούμενο μήνα. Οι επενδυτές ήδη απαιτούν premium για να συνεχίσουν να διακρατούν το χρέος της χώρας, το οποίο υποβαθμίστηκε από τη Fitch Ratings τον Οκτώβριο.

"Η Aramco είναι το καλύτερο περιουσιακό στοιχείο πετρελαίου και φυσικού αερίου στον πλανήτη", λέει ο Danilo Onorino, ο οποίος διαχειρίζεται την Dogma Capital στην Ελβετία και έχει επενδύσει σε ομόλογα της Aramco. "Αλλά υπάρχουν προβλήματα. Το κόστος κεφαλαίου της Σαουδικής Αραβίας είναι σχετικά υψηλό, η τιμή του πετρελαίου δεν είναι εκεί που τη θέλεις και υπάρχουν ζητήματα όσον αφορά τη διαφάνεια".

Οι επενδυτές ανησυχούν και για την εταιρική διακυβέρνηση. Η IPO δεν θα φέρει ανεξαρτησία από το κράτος της Σαουδικής Αραβίας, το οποίο ποτέ δεν υποσχέθηκε να πουλήσει περισσότερο από το 5% της εταιρείας. Οι πληρωμές φόρων και τα μερίσματα της Aramco θα παραμείνουν η μεγαλύτερη πηγή εισοδήματος της κυβέρνησης και η Σαουδική Αραβία είναι το σημαντικότερο μέλος του OPEC. Συνεπώς, οι πολιτικές επί της παραγωγής πετρελαίου θα παραμείνουν πιθανώς πολιτική απόφαση.

Τοερωτηματικό της αποτίμησης

Η αποτίμηση είναι ακόμα ένα ζήτημα προβληματισμού. Ο πρίγκιπας διάδοχος επέμενε πάντα ότι η Aramco αποτιμάται σε περισσότερα από 2 τρισ. δολ. – αξία διπλάσια σε σύγκριση με την κεφαλαιοποίηση της Microsoft και της Apple, των πιο πολύτιμων εταιρειών στον κόσμο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Aramco αξίζει μια "στρατοσφαιρική" αποτίμηση: Η εταιρεία αντλεί σχεδόν 10 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα, ποσότητα υπερδιπλάσια σε σχέση με τη μεγαλύτερη ανταγωνίστριά της, την αμερικανική Exxon Mobil Corp., ενώ κατέγραψε ετήσια κέρδη 111 δισ. δολαρίων πέρυσι. Ωστόσο, η αποτίμηση των 2 τρισ. δολ. εξακολουθεί να μοιάζει υπερβολική σε σχέση με αυτήν άλλων μεγάλων παραγωγών πετρελαίου.

Η Aramco πρόσφατα υποσχέθηκε να πληρώσει μέρισμα βάσης ύψους τουλάχιστον 75 δισ. δολαρίων το 2020, σημαντικά υψηλότερο από τα 58 δισ. δολ. που κατέβαλε στην κυβέρνηση της Σαουδικής Αραβίας το 2018. Αυτό ισοδυναμεί με περίπου 20 δολάρια για κάθε βαρέλι που παράγει η εταιρεία και ξεπερνά τα μερίσματα που καταβάλλουν μαζί οι Exxon, Royal Dutch Shell

και Chevron. Ακόμα κι έτσι, με μια αποτίμηση 2 τρισ. δολαρίων, η μερισματική απόδοση της Aramco θα είναι μόλις 3,75%. Αυτό μοιάζει με μια υγιή απόδοση σε έναν κόσμο με μηδενικά επιτόκια, αλλά είναι λιγότερο από αυτό που λαμβάνουν οι κάτοχοι των 30ετών ομολόγων της εταιρείας.

Οιδυνάμει επενδυτές ανησυχούν και για τις προοπτικές της ζήτησης. Η Aramco "χτίστηκε" σε μια εποχή που η ζήτηση πετρελαίου αναμενόταν ότι θα αυξάνεται αξιόπιστα κάθε χρόνο καθώς εκατοντάδες εκατομμύρια αγόραζαν αυτοκίνητα. Αυτό αρχίζει να αλλάζει. Οι παγκόσμιες αυτοκινητοβιομηχανίες επενδύουν πλέον δισεκατομμύρια σε ηλεκτρικά οχήματα.

Η αγορά πετρελαίου αντιμετωπίζει και πιο άμεσες προκλήσεις. Ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ-Κίνας εξασθενεί τις προοπτικές της ενεργειακής ζήτησης και τα αποθέματα είναι άφθονα με βάση τα ιστορικά πρότυπα. Η IEA "βλέπει" πιθανή αναντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στις αρχές του επόμενου έτους που θα ξεπερνά το 1 εκατομμύριο βαρέλια ημερησίως.

Απόδοση - Αναστασία Κυριανίδη - Νικολαΐδη

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)